

Maarten van Andel: De Europese Unie lijdt aan decadente klimaathoogmoed

Door [Maarten van Andel](#) - 24 oktober 2024

Geplaatst in [Energietransitie](#) - [Europese Unie](#) - [Klimaat](#)

Nederland heeft de illusie ontwikkeld dat we voorop kunnen en moeten lopen met CO₂-reductie. Maar laten we vooral de verhoudingen niet uit het oog verliezen. De lidstaten van de Europese Unie verbruiken samen 7 procent van alle energie en dat percentage wordt elk jaar kleiner. De EU omvat 5,5 procent van de wereldbevolking en ook dat percentage krimpt jaarlijks. De EU beslaat slechts 2,7 procent van het mondiale landoppervlak, is verregaand ontbost en zeer dichtbevolkt. Koloniën hebben we allang niet meer en we zijn voor voedsel, grondstoffen en energie strategisch en structureel afhankelijk van de rest van de wereld.

Die afhankelijkheid hoeft geen probleem te zijn, zolang we die maar erkennen en wederkerig houden. Wat we vooral niet moeten doen is minder welvarende maar wel veel grotere en sterkere partijen als Rusland, China, India, Zuid-Amerika en Afrika ethisch de les lezen over fossiele brandstoffen en CO₂-uitstoot. Daar trekken die veel grotere en sterkere partijen zich niets van aan. Ze pakken beleefd ons geld aan, maar trekken hun eigen plan naar meer steenkool en minder euro- en dollarafhankelijkheid.

Hoogmoed en onmacht

Voorzitter Ursula von der Leyen van de Europese Commissie wil de EU omvormen tot een geopolitieke unie, dat wil zeggen een unie die samen met de Verenigde Staten, Rusland en China de grote wereldthema's bepaalt. Dat is met 27 verfrissend diverse staatjes - de EU koestert immers diversiteit in haar doelstellingen - in het kleinste werelddeel niet alleen zinloos en onmogelijk, maar ook in strijd met de grondvesten van diezelfde EU. Tom de Bruijn, voormalig ambassadeur van Nederland bij de

Maarten van Andel: De Europese Unie lijdt aan decadente klimaathoogmoed

EU en oud-minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, legt dit uit in zijn nieuwe boek met de veelzeggende titel *Hoogmoed en Onmacht*. Het illusionaire klimaatkoploperschap van Nederland en Europa is van die hoogmoed en onmacht een uitvloeisel.

De bekende piramide van de Amerikaanse psycholoog Abraham Maslow (1908-1970) helpt ons om te begrijpen wat hier aan de hand is. De piramide brengt vijf niveaus van menselijke behoeftes in kaart. Van onder naar boven: eten en drinken, veiligheid en zekerheid, sociale contacten, erkenning en waardering en zelfrealisatie.

PYRAMIDE VAN MASLOW

studie, creativiteit, problemen oplossen, ethiek, jezelf kunnen zijn, zelfbewustzijn

status, prestige, achting, zelfwaardering, succes, respect van en voor anderen

liefde, vriendschap, erbij horen, genegenheid, familie

veiligheid, orde, stabiliteit, gezondheid, bescherming

ademen, eten, drinken, slaap, seks, ontspanning, beweging

De aandacht van de Nederlandse en Europese politiek voor de drie basisniveaus is verslapt. Dat heeft in ons eigen land onder meer geleid tot een toeslagenaffaire, een aardgasschandaal, achterstallig dijkonderhoud, verwaarloosde defensie, onmenselijke coronamaatregelen, afkalvende onderwijskwaliteit en btw-verhogingen voor boeken, sport en cultuur. Het geld blijkt nodig voor de erkenning, waardering en zelfrealisatie van politici, regeringen en EU-bureaucraten. Het blijkt nodig voor verheven supranationale doelen zoals mondiale netto-nul CO₂-uitstoot, klimaatkoploperschap en een wereldwijde gidsfunctie.

Deze politieke verschuiving van de onderste drie niveaus naar de bovenste twee niveaus van menselijke behoeftes is een kenmerk van decadentie, temeer daar de elite dit zelf niet doorheeft. Het vormt de basis van de implosie van de traditionele volkspartijen, die in de vorige eeuw nog wél aandacht hadden voor de eerste drie behoefteniveaus. Die aandacht was voor iedereen herkenbaar en relevant, en werkte tot twintig jaar geleden redelijk.

In 2004 begonnen de aardbevingen in Groningen zwaarder te worden, en werd een ultrastreng toeslagenbeleid ingevoerd dat tienduizenden mensen zou gaan ruïneren. In datzelfde jaar trad het

Maarten van Andel: De Europese Unie lijdt aan decadente klimaathoogmoed

Protocol van Kyoto voor de terugdringing van broeikasgassen in werking. Tien jaar later viel Rusland de Krim binnen, werd MH-17 uit de lucht geschoten, en kwam het Klimaatakkoord van Parijs tot stand.

Groningse huizen schudden inmiddels kapot, toeslagenslachtoffers betaalden zich suf en de Europese vrede ging teloor. Regering, parlement en Europese Commissie zagen het echter niet, lieten de Groningers en de toeslagenslachtoffers barsten, verrijkten Vladimir Poetin met aardgasbaten en gingen land en zee ongebreideld volbouwen met gesubsidieerde mens- en milieuvriendelijke windmolens, zonneparken en biomassacentrales. Het is in dat verband goed nieuws dat Vattenfall na vijf jaar maatschappelijke en wetenschappelijke protesten nu eindelijk afziet van een biomassacentrale bij Diemen.

Funeste gevolgen

De gevolgen van het elitaire dedain voor de eerste drie behoefteniveaus blijken funest. Geruïneerde Groningers en toeslagenslachtoffers wachten nog steeds op financiële genoegdoening, huishoudens die gedwongen van het gas af zijn, zitten met hoge kosten in de kou, mensen worden ziek van windmolenlawaai, nieuwe woonwijken en bedrijven kunnen geen stroom krijgen, scholen kampen met lerarentekorten, studenten kunnen steeds slechter rekenen en schrijven, marktkooplui haken gedwongen af omdat ze geen elektrisch busje kunnen betalen, sport en cultuur worden voor veel mensen te duur en onze defensie loopt tien jaar achter.

Dit gebeurt allemaal omdat de erkenning, waardering en zelfrealisatie van de door ons allen betaalde leiders belangrijker zijn geworden dan collectieve behoeften als eten, drinken, warmte, veiligheid, zekerheid, gezondheid, onderwijs en sociale contacten.

Politieke aandacht voor deze eerste drie behoefteniveaus is dienend leiderschap. Met de invulling daarvan door onze overheden kan ieder mens naar eigen vermogen werken aan zijn of haar vierde en vijfde niveau. De veronachtzaming van de eerste drie behoefteniveaus, en de kaping van het vierde en vijfde behoefteniveau door regeringen en supranationale organisaties, is heersend leiderschap. Daarbij worden burgers en ondernemers gereduceerd tot instrumenten van de heersende elites en hun zelfvervullende voorspellingen.

Ondertussen wordt ook de in de vorige eeuw zwaar bevochten democratie uitgehold, via de Verenigde Naties en zijn machtige onderafdelingen IPCC en WHO, die zich onttrekken aan democratische en juridische controle. Zo verworden nationale volksvertegenwoordigers, bewindslieden en rechters tot onmachtige marionetten die geen invloed meer kunnen uitoefenen op het doordenderende energie- en klimaatbeleid. Dat wel steeds meer geld moet kosten, maar in de verste verte niet tot mondiale CO₂-reductie leidt.

De Nederlandse staat en de Europese Unie hebben in tegenstelling tot veel belastingbetalende burgers en bedrijven kennelijk geld genoeg. We hebben een nationaal klimaatfonds van 35 miljard en een Europese Green Deal van 1000 miljard. Mario Draghi bepleit in zijn recente rapport 800 miljard

Maarten van Andel: De Europese Unie lijdt aan decadente klimaathoogmoed

euro voor de versterking van de Europese concurrentiekracht. Dit zijn verblindend grote hoeveelheden belastinggeld waar machthebbers helemaal niet op die manier over zouden moeten kunnen beschikken.

Gebrek aan realiteitszin

Met zoveel geld ziet de EU-elite de eerste drie behoefteniveaus van 447 miljoen mensen niet meer. Aardgasloze woningen, onbetrouwbare wind- en zonnestroom, emissievrije binnensteden en afgedwongen elektrische auto's zijn belangrijker geworden dan betaalbare verwarming, stabiele stroomvoorziening en gezellige markten met verse producten van hardwerkende marktcoöplui met efficiënte dieselbusjes die meer dan tien jaar meegaan.

Ik beticht onze leiders niet van onheuse bedoelingen. Het is niet mijn bedoeling om wie dan ook de morele maat te nemen - dat gebeurt al veel te vaak. Maar het is als kiesgerechtigde en belastingbetalende burger wel mijn recht om inhoudelijke kritiek te leveren op het ineffectieve beleid van onze leiders, op hun gebrek aan realiteitszin en op hun hoogmoed.

Het kan veel beter

Ik zie dat ze daarmee mens en milieu schaden. Ik zie dat ons energie- en klimaatbeleid veel beter kan. Laten we stoppen met de megalomane koploperambitie en ons hoogmoedige steven naar een gidsfunctie en een geopolitieke unie. Laten we onze knopen tellen en met de maat die ons als 27 samenwerkende EU-landjes op het wereldtoneel past naar vermogen bijdragen aan vermindering van fossiele brandstoffen, vervuiling, ontbossing en CO₂-uitstoot. Ook kennisland Nederland - met bijvoorbeeld de Nuclear Research & Consultancy Group (NRG) in Petten, de Kerncentrale Borssele en het uraniumverrijkingsbedrijf Urenco in Almelo - kan daar enorm bij helpen.

Maarten van Andel is chemicus en publiceerde in 2023 [Kies Wijzer Klimaat. Praktische gids voor consument en kiezer](#). Dit verhelderende boek verscheen bij Uitgeverij Blauwburgwal, kost €17,50 en is overal verkrijgbaar, ook [in de winkel van Wynia's Week](#).

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. **Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#).**
Hartelijk dank!